

[naam]

[functie / fractie]

Datum:

5 maart 2021

Onderwerp:

Belangrijkste beleidskeuzes voor waterstof de komende jaren

Contact:

Robert.dencher@h2-platform.nl; 06-5209 7159

Geachte [naam],

Met veel genoegen zien we dat uw verkiezingsprogramma expliciet het belang van waterstof benoemt. Dit ondersteunt de ambities van het Klimaatakkoord (3-4 GW elektrolyse in 2030) en van de [EU \(40 GW in 2030\)](#) en van diverse blauwe waterstof projecten.

De succesvolle ontwikkeling en toepassing van waterstof vereist fundamentele beleidskeuzes waarvoor we namens de ruim veertig bij ons aangesloten bedrijven uw aandacht vragen. We doen dit expliciet met het oog op een nieuw regeerakkoord. Op dit moment is er sprake van een kip-ei problematiek: producenten zien nog te weinig vraag; de vraagkant is onzeker over voldoende aanbod, infrastructuur is er nog nauwelijks en frustreert de ontwikkeling. Dit moet doorbroken worden om vooruit te komen. Hiervoor is er stimulering nodig die gericht is op de realisatie van de gehele keten: de waterstofproductie maar ook de toepassing, opslag en transportinfrastructuur.

Met het huidige beleid – de SDE++ regeling en een apart budget van 35 miljoen per jaar – zal waterstof niet van de grond komen. Er is een andere benadering nodig.

Steun productie van duurzame waterstof

De SDE++ heeft afgelopen najaar voor het eerst een subsidie voor waterstofproductie geboden: subsidie voor CCS waar 'blauwe waterstof' van kan profiteren en elektrolyse voor groene waterstof. De subsidie voor groene waterstof geldt echter maar voor circa 3.000 uur per jaar door EU-kaders over 'additionaliteit', waarbij de stroom voor elektrolyse enkel als 'groen' wordt bestempeld wanneer de totale (!) Nederlandse productie op dat moment CO₂-vrij is. De conclusie vanuit onze sector is dat de SDE++ onvoldoende werkt om de Klimaatakkoord ambities te helpen realiseren. Daarom het volgende voorstel.

1. We pleiten voor een tijdelijke opstart subsidieregeling voor groene elektrolyse-waterstofprojecten voor 5 jaar. We steunen hierbij de oproep van de Waterstofcoalitie voor een subsidie ter grootte van € 500 miljoen voor de komende jaren om projecten te kunnen starten inclusief de kosten voor opslag, infrastructuur productie en toepassing. De opstartregeling moet buiten de SDE++ om gelden, als investering ter ontwikkeling van een belangrijke energiedrager voor de toekomst.
2. Blauwe waterstof wordt gehinderd doordat de nieuwe CCS categorieën onvoldoende steun krijgen om de meerkosten van het opzetten van de waardeketen te realiseren. Daarom pleiten we voor een (aanvullende) SDE++ subsidie voor blauwe waterstof die ook de meerkosten van de fuel-switch bij de eindgebruikers dekt.
3. Tot slot is van belang dat de EU-kaders over 'additionaliteit' een zeker pragmatisme kennen en de totstandkoming van groene waterstofprojecten niet nodeloos hinderen. Daarom bepleiten we dat Nederland zich in Europa sterk maakt voor een werkbare 'gedelegeerde handeling' over additionaliteit onder

de tweede Renewable Energy Directive (RED2). Het H₂Platform heeft hiervoor de ministeries van I&W en EZK [diverse suggesties](#) gedaan.

Stimulering gebruik duurzame waterstof

De toepassing van waterstof vereist een aanvullende stimulans, want met de voor 2030 verwachte prijzen en belastingen is er nog steeds een behoorlijke prijskloof. Dit kan via:

4. De invoering voor een bijmengplicht in het gasnet voor bepaalde sectoren, zoals ook [voorgesteld door de commissie](#) onder leiding van Laura van Geest.
5. Subsidies bij gebruik van groene en blauwe waterstof (Contract for Difference).
6. Normering voor de maximale CO₂-intensiteit bij de productie in industrieën. Dit kan in lijn met de EU-ETS regelgeving die per producttype een CO₂-benchmark heeft opgesteld.
7. Stimulering (fiscaal, subsidies) van de productie en aankoop van waterstofvoertuigen en uitrol van waterstof-tankstations.

CO₂-prijs en belastingen

Uiteindelijk zal de (Europese) CO₂-prijs een verschuiving naar duurzame energie - inclusief waterstof - moeten stimuleren. Dan moet deze prijs per ton CO₂ wel aanzienlijk hoger worden dan we nu gewend zijn; zeg boven de 100 euro per ton. Dat is waarschijnlijk pas ver voorbij 2030 in zicht.

Daarnaast werkt nu de Energiebelasting verstrend. Waterstof valt in de industrie onder dezelfde Energiebelasting als fossiel aardgas.

8. Wij bepleiten een Europese inzet voor een hogere CO₂-prijs (ETS) én vrijstelling van de Energiebelasting voor waterstof.

Prijzen van waterstof naar productiewijze ten opzichte van aardgas en elektriciteit in 2030

Voorbeeld voor de 3e schijf van de Energiebelasting (groter MKB en industrie)

Drager	€ cent/ per eenheid in 2030	Kale prijs 2030 in € cent / kWh	Kg CO ₂ / kWh	€ cent / kWh incl. CO ₂ -prijs 46 euro/ton	€ ct. / kWh incl. CO ₂ -prijs en EB/ODE 3e schijf
Elektriciteit	5,1 ct./ kWh	5,1	0	5,1	7,8
Aardgas	23 ct./ M ³	2,2	0,2	3	3,5
Grijze waterstof	130 € ct. / kg	3,6	0,4	5,3	5,8
Blauwe waterstof	220 € ct. / kg	6,3	0,1	6,9	7,4
Groene waterstof	340 € ct. / kg	9,7	0	9,7	10,2

Bronnen: PBL oktober 2020: KEV voor forecast prijzen 2030 voor elektriciteit, gas en ETS-CO₂. Voor waterstof: PBL sept. 2020: Waterstof voor de gebouwde omgeving. Bij blauwe H₂ uitgegaan conform PBL van SMR met 60% afvang. De energiewaarde van aardgas is 10,5 kWh per M³; waterstof 35 kWh / kg.

Ondersteuning import van duurzame waterstof

Ook in de toekomst zal Europa waarschijnlijk veel energie blijven importeren. Het importeren van klimaatneutrale energie en energiedragers, zoals groene waterstof, is daarom belangrijk om de energievoorziening zeker te stellen en tegelijkertijd aan de recent verhoogde Europese klimaatdoelstellingen te voldoen.

9. In dit kader pleiten we voor regelgeving ter certificering van ook geïmporteerde groene en blauwe waterstof waardoor deze ook kan profiteren van de bovengenoemde stimuleringsmaatregelen. Daarnaast is het van belang dat geïmporteerde groene waterstof meetelt voor de bijmengverplichtingen in Nederland.

Infrastructuur

Zoals de [commissie onder leiding](#) van Laura van Geest stelt is investeren in waterstof infrastructuur van groot belang voor de energietransitie. In de kabinetsvisie staat dat in de toekomstige waterstofmarkt sprake zou kunnen zijn van zowel publieke als private netten. Behalve de private leidingen van enkele waterstofproducenten in sommige industriële clusters, is er nu nog geen publieke waterstof infrastructuur. Tevens is aanleg, beheer en toegang tot publieke waterstofinfrastructuur niet bij wet geregeld zoals bij elektriciteit, aardgas en stadswarmte wel het geval is. De overheid is voornemens om een principebesluit (zie [antwoorden op Kamervragen](#) over kabinetsvisie H₂) te nemen over de realisatie van een publiek transportnet op basis van het bestaande aardgastransportnet.

10. Naast dat er overheidsondersteuning noodzakelijk is om zo'n netwerk te realiseren is het nodig dat er in de aangekondigde Energiewet een haakje komt voor een duidelijke publieke verantwoordelijkheid voor de infrastructuur, vergelijkbaar met andere energiedragers.

We kunnen ons voorstellen dat de door ons bepleite beleidskeuzes nadere toelichting behoeven. Daartoe zijn wij uiteraard beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

Robert Dencher, voorzitter H₂Platform

Kansen door waterstof

Waterstof biedt een CO₂-vrije gasvormige energiedrager. Het is een goed duurzaam alternatief voor lastig te elektrificeren toepassingen in de industrie, de mobiliteit en de gebouwde omgeving. Daarnaast kan het een systeemrol vervullen, zoals het grootschalig voor langere periodes opslaan van hernieuwbare energie. Tot slot biedt waterstof Nederland in potentie grote economische kansen en voordelen.

Omdat Nederland de grootste waterstofproducent is binnen Europa (circa 800.000 ton), is er nu al een stevige sector met een hoge mate van vakkennis waarin duizenden mensen werken. De geplande expansie in waterstof biedt Nederland een nieuw, breder macro-economisch perspectief. Denk daarbij aan de bestaande productie van de industriële gasector, energie-hub voor Europa en de maakindustrie – bijvoorbeeld leveranciers van systemen: electrolyzers, brandstofcellen, compressoren, tankinstallaties, et cetera.

De grootste stappen kunnen we de komende jaren maken met de ontwikkeling van blauwe waterstof, gemaakt uit aardgas waarbij de CO₂ wordt afgevangen en opgeslagen. Parallel aan deze ontwikkeling kan middels elektrolyse van water met elektriciteit uit bijvoorbeeld zon en wind zogenaamde groene waterstof geproduceerd worden. Hiervoor zijn er veelbelovende initiatieven en dit is waar het uiteindelijk naartoe moet.